

opusdei.org

Vídeo resum del viatge del prelat a Bolívia

Del 8 al 13 d'agost, Mons. Fernando Ocariz va realitzar el primer viatge pastoral com a prelat a Bolívia. En aquesta notícia expliquem amb detall cada dia de la visita.

21/08/2018

8 i 9 d'agost 10 d'agost 11 d'agost 12 d'agost 13 d'agost

---

13 d'agost

L'últim tram de l'estada de Mons. Ocáriz a Bolívia va tenir lloc a Santa Cruz, amb dues trobades en una sala de l'aeroport —per la suspensió d'un vol no va poder visitar els centres d'aquesta ciutat—, amb les persones de l'Opus Dei i altres amics.

Durant l'esmorzar, Santiago li va explicar la història d'Alberto Seleme, el primer supernumerari de Santa Cruz, un psiquiatre que va estudiar a la Universitat de Navarra i va conèixer a sant Josepmaria. Va demanar l'admissió a l'Opus Dei en un dels viatges a Santa Cruz del padre Danilo, abans que hi hagués una tasca apostòlica de l'Opus Dei estable al país. Al poc temps, va morir de càncer. Quan estava en construcció la nova seu de Sutó, un centre de l'Opus Dei a Santa Cruz, els carrers de la zona es senyalitzaven amb números. No obstant això,

tenien un nom assignat: el carrer de Sutó es deia Dr. Alberto Seleme. A partir d'aquest moment, el van tenir com un intercessor especial per tirar endavant la iniciativa.

En la primera trobada, el prelat va explicar que "l'apostolat és estimar la gent". Li van preguntar per temes de família i promoció social, oració i educació dels fills. No va faltar el regal d'un barret "camba", abraçades i benediccions.

Una estona més tard, l'esperaven algunes nenes vestides amb el "tipoy", un vestit típic de Santa Cruz, i un nen amb un barret de "sao", també d'aquesta zona. Hi va haver temps per a diverses preguntes de cooperadores i dones de l'Opus Dei. Es van interessar per com havia conegut l'Opus Dei i els noms de la seva mare i del seu pare. Altres de les preguntes van tractar sobre el sentit del dolor arran de la pèrdua d'un fill

i la pràctica de la fe en la família. Van ser 25 minuts de tertúlia. Al voltant de les 17.30 el vol del prelat va enlairar rumb a Asunción.

---

12 d'agost

Al matí, el prelat va visitar alguns Centres i diferents iniciatives educatives i socials promogudes per fidels de l'Opus Dei, cooperadors i amics.

A les 10.45 l'esperaven al club Hontanar un grup de noies que freqüenten les activitats d'aquest centre de formació. Pili, Susy i Ely, directives del club, li van donar la benvinguda, explicant-li els avantatges de tenir, des d'aquest any, una nova seu. Després d'encendre una espelma i resar una Salve davant d'una bonica imatge de la Mare de Déu, el van saludar i es van fer una

foto al jardí, juntament amb noies del Perú i Santa Cruz de la Sierra.

Va arribar a l'escola Horizontes a les 11 del matí. A la sala de música s'havia preparat una estrada per una breu trobada amb professores i personal administratiu. Mons. Fernando Ocariz els va recordar la importància de la tasca formativa i de promoció humana i cristiana que realitzen. A la pregunta de Caro, professora de matemàtiques i, a més, bombera voluntària, va respondre que, a través d'aquesta assignatura, es pot ajudar a descobrir Déu. Abans de visitar la capella del col·legi, dedicada a sant Josep maria, va beneir dues professores embarassades.

El matí va concloure amb la Santa Missa per a les famílies a l'escola Cumbre. A més, es va reunir amb tots els empleats del col·legi: els va animar en la important tasca que

tenien entre mans, i els va instar a fer-la amb molta alegria.

La concelebració eucarística del diumenge es va realitzar al poliesportiu del col·legi, condicionat per l'ocasió. Diverses famílies van realitzar les lectures, i van participar en el cor, les intencions i les ofrenes. En l'homilia, seguint el profeta Elies, va dir: "En la nostra vida hi ha un llarg camí per recórrer, amb els seus moments fàcils i els seus moments difícils. En moments fàcils, donem gràcies a Déu; i en els difícils, confiem en el Senyor". En la línia de l'Evangeli del dia, va indicar que en l'Eucaristia trobem la força per santificar la vida corrent, de "preocupar-nos pels altres... en la família, a la feina". Va acabar invocant a Maria, mitjancera de totes les gràcies.

Va dinar al club Huayna i va donar una breu xerrada, en què van

participar, també, uns nois peruans que havien estat en Juli realitzant tasques solidàries. Posteriorment, es va dirigir al CEFIM, institut de gastronomia que capacita des de fa 29 anys a dones per millorar les seves oportunitats laborals: part del trajecte va ser en telefèric, acompanyat, entre altres, per Diego, enginyer especialista que li va anar explicant el funcionament de la xarxa i descrivint la ciutat que es veu, des de dalt, en una perspectiva especial.

Al CEFIM, el prelat va conversar amb les directives, professores, alumnes i altres persones que col·laboren amb aquest projecte, i va conèixer amb detall les instal·lacions. Brisa li va parlar sobre "La Especiería", la marca de rebosteria que recentment ha llançat el CEFIM. En recórrer l'edifici, va tenir trobades diverses amb les alumnes que s'entestaven a què provés les diferents especialitats

que havien preparat per a l'ocasió: "cuñapés", sucs de fruites, etc. Algunes noies li van demanar la benedicció de les mans, el seu "instrument" de treball. Amb totes va tenir paraules d'agraïment i alè per la tasca que es fa en aquest Institut. En Illawa, la residència annexa al CEFIM, l'esperaven les residents. En baixar va tenir una breu trobada amb les famílies de Lidia, Claudia i Basi, que hi treballen.

D'allí es va dirigir a Thaki, on van poder saludar moltes famílies i un grup de cooperadores de Cochabamba. Els nens van estar feliços amb els dolços que el prelat va lliurar a cada un. Va haver-hi fotos, selfies, preguntes, peticions d'oracions per intencions particulars.

El dia va acabar amb el sopar a Río Abajo i una última trobada a La Casita, on van cantar una cançó a la Mare de Déu escrita per una de les

presents, en la qual es va descrivint la geografia i gent de la zona. El prelat va agrair tots els detalls i atencions d'aquests dies.

---

11 d'agost

Avui ha sigut el dia de les trobades: dos al jardí del centre de convencions La Estancia i un a Río Abajo. El dia va acompanyar amb un cel blau i brillant les trobades a l'aire lliure.

A la primera tertúlia, Mons. Ocariz va començar evocant la fe de sant Josepmaria i comentant l'evangeli del dia: "La fe trasllada muntanyes; res és impossible per a qui té fe. Per això, hem de ser persones de molta fe, de molta confiança en el Senyor. Confiança en que Déu ens ha escollit com som". I, després, va concloure: "Això també té com a conseqüència

que hem d'estar molt contents sempre, tot i les dificultats".

Natalia, de Santa Cruz, va comentar que l'endemà de conèixer l'Opus Dei ja estava ajudant a buscar fons per a diverses necessitats del Centre i se sentia part del projecte. Van intervenir també Valeria, de Cochabamba, i Katterine, nedadora olímpica que viu a Santa Cruz. Per la seva banda, Leo, de Potosí, va explicar que va conèixer l'Opus Dei a través d'una supernumerària de Mendoza (Argentina) amb qui va treballar.

Després del migdia vam estar novament amb el prelat a La Casita, en un ambient distès d'acudits i anècdotes. A les quatre, va començar la reunió amb noies joves: un cartell de benvinguda deia així: "Pare! Gràcies per estar!" Al jardí ballaren una cueca boliviana, vestides amb els

vestits típics de La Paz, Cochabamba, Potosí, Tarija i Chuquisaca.

Lucía li va preguntar com ser constant amb el que una es proposa: el prelat va destacar la importància de la virtut de l'ordre, de manera particular, quan cal cercar temps per resar al mig totes les ocupacions del dia.

Rafaela, de quinze anys, va explicar que fa uns mesos va estar en la teràpia intensiva diversos dies i això l'havia portat a apropar-se molt més a Déu i va preguntar com fer per descobrir el que Déu vol de cada persona. El prelat li va recomanar demanar en la pregària, llum per veure, i força per estimar.

La trobada de la tarda nit a Río Abajo va començar amb una benvinguda de José, en quítxua, recordant els 40 anys del començament de la tasca apostòlica de l'Opus Dei a Bolívia. En representació dels cooperadors de

l'Opus Dei al país, Carlos li va lliurar un Crist Crucificat d'estil colonial, que possiblement (s'estan concloent les investigacions) va pertànyer a la venerable Virginia Blanco.

Davant diverses preguntes, el prelat va repetir: "Per tot, el primer, l'oració". I glossant aquesta idea, davant la notícia que Pablo aviatpelegrinarà a Terra Santa, va destacar que "no estem seguint un esquema de vida, estem seguint a Algú, Jesús". Finalment, com altres vegades en aquest viatge pastoral, va remarcar la importància per a l'Església —i, per això, per a l'Opus Dei—, de l'apostolat de la família. Va cridar, especialment, al fet que hi hagi "veritable amistat entre les famílies" per ajudar-se en la vida cristiana.

Després de sopar, el prelat va voler agrair als que havien preparat per a l'ocasió un bufet de menjars

tradicionals de "alasitas"
(miniatures).

---

10 d'agost

Després de rebre diverses persones durant el matí, el prelat es va reunir amb un grup de dones a La Casita, casa de convivències propera a La Paz. El van rebre cantant "Píntame Bolívia", que descriu les diferents zones geogràfiques del país.

En una estona de tertúlia, Lídia li va explicar les circumstàncies de la mort recent de dos germans i la malaltia greu d'un altre. El prelat la va animar a fer-se forta amb l'esperança i la pregària, alhora que ens va demanar que en aquest moment encomanéssim tota la família. Per la seva banda, Carmen, psicòloga i mare de tres fills, li va explicar que fa 21 anys Mons.

Echevarría, l'anterior prelat de l'Opus Dei, havia beneït el seu nadó quan ella estava esperant-lo. Ara, ja en una nova etapa de la vida, havia obert les portes de casa seva per organitzar reunions amb cooperadores de l'Obra, la catequesi del Nen Jesús i una biblioteca ambulat.

En acabar la xerrada, Mons. Ocáriz va plantar una acàcia al jardí i va saludar la família de Santiago i Leticia, masovers de Río Abajo; Alfredo, Gladys i Janet.

A la tarda, va acudir a saludar l'arquebisbe de La Paz, Mons. Edmundo Abastoflor; el bisbe auxiliar i secretari de la Conferència Episcopal, Mons. Aurelio Pesoa, i el bisbe castrense, Mons. Fernando Bascopé. Va ser una reunió amena i cordial, en la qual van comentar els reptes de l'Església a Bolívia i el món. En acabar, es van fer una fotografia,

van prometre oracions recíproques i van resar plegats una avemaria.

De nou a Río Abajo, el prelat va parlar amb un grup d'estudiants de La Paz, Cochabamba i Santa Cruz. Nicolás, Jorge i Joaquín van dansar un tinku que, com Diego va explicar, és una dansa guerrera preincaica de Potosí, i es van endur aplaudiments i una abraçada d'agraïment.

Després, al *living* van explicar anècdotes i van fer diverses preguntes: relació entre ciència i fe, compromís per tirar endavant el país, sinceritat per aprofitar el temps a l'hora de veure pel·lícules i sèries, suggeriments per a combatre la fluixesa, generositat per ajudar els altres...

Lucas, després d'interpretar a l'òrgan el tango "Por una cabeza", va dir que li agraden molt les xarxes socials. Nicolás va consultar com distingir entre caritat i supèrbia quan calia

corregir algun dels seus germans petits. El prelat li va proposar un "sistema": l'alegria. "Si vas a dir alguna cosa enutjat o amb disgust, aquí hi ha la supèrbia. En canvi, si actues content, ja pot ser un signe de la caritat". I va afegir: "Que no sigui com una reacció perquè alguna cosa t'ha molestat a tu, sinó que sigui sempre alguna cosa que pugui ajudar l'altre".

Responent Juani, que li va lliurar en representació del Huayna un "lluchu", va destacar la virtut cristiana del patriotisme: "El país on ens hem criat ens ha donat molt... i tenim un deure de correspondència". Veure la necessitat de desenvolupament que hi ha al país ens porta a la generositat de "moure'ns pel bé comú i no només pel bé individual: som responsables del conjunt, no només d'allò que és nostre".

Al capvespre, la casa va prendre un altre to, mentre s'omplia de les vint-i-quatre famílies que venien a saludar el prelat. Daniel i Carla, ambdòs doctors en Física, van proposar a Mons. Ocáriz una endevinalla de col·legues, alguna cosa a veure amb Newton i Pascal, que va distendre l'ambient per presentar-li els set fills.

María Eugenia li va mostrar una foto del seu fill Mauricio, que havia mort als 39 anys, en caure del sostre d'una Església que estava ajudant a restaurar.

La jornada va acabar amb una sessió de fotos, algunes actuals i altres antigues; per exemple, les que recordaven els 40 anys de l'inici de la tasca apostòlica de l'Obra a Bolívia, en les quals apareixen el pare Danilo, que havia conegut l'Opus Dei als Estats Units, el padre Gabriel i Alberto: els tres primers que un 7 de juny de 1978 havien aterrat a La Paz.

L'àlbum incloïa, també, imatges del viatge de Mons. Xavier Echevarría el 1997.

8 i 9 d'agost

El prelat va trepitjar terra boliviana, procedent de Buenos Aires, la tarda del 8 d'agost. L'avió va fer una escala a Santa Cruz de la Sierra. Mons. Ocariz va poder conversar a l'aeroport amb un grup de fidels de l'Opus Dei que viuen en aquesta ciutat, mentre esperava el vol cap a La Paz. Va animar els presents a seguir treballant amb optimisme, alegria i esperança. El van acomiadar cantant-li la cançó tradicional "Camba tierra encantada", que recorda el verd, els rius, les aromes, la selva i la dolçor de la canya madura.

Va arribar a l'aeroport d'El Alto, a 4.000 metres d'altura, a última hora del dia, i va poder saludar el padre Marcelo, vicari de l'Obra a Bolívia i

alguns fidels de l'Opus Dei bolivians: Sergio, Diego i Santiago. La família Medina li va regalar una barqueta de ceràmica, típica del país. Després va viatjar a Río Abajo (3.050 metres d'altura), una casa de convivències on es va allotjar fins dilluns. Dijous va ser un dia serè, necessari per aclimatar-se a l'altura.

Diego va explicar algunes anècdotes sobre la xarxa de telefèrics de La Paz, la més gran del món; Sebastià, sobre un nou projecte educatiu a Santa Cruz de la Sierra. Excursions de muntanya, anècdotes de la feina i de la família: les petites històries que embasten el dia a dia de la tasca de l'Opus Dei en aquestes terres.

A la tarda, a La Casita de Río Abajo, es va trobar amb un grup de dones de l'Opus Dei de Bolívia i Perú. El van rebre amb una típica salutació aimara, molt cordial i acollidora: "Jallalla, Padre!", el significat de la

qual uneix els conceptes d'esperança, festeig i benaurança.

Loli li va donar una enorme clau que li enviaven les sòcies del club juvenil Hontanar per convidar-lo a anar a conèixer la nova seu que s'acaba d'inaugurar. Basi li va explicar que havien organitzat una festival per ajuntar fons per a l'oratori d'Illawa, un altre dels centres de La Paz, i li va donar un ruquet de fusta. El prelat va agrair especialment el treball de les persones que atenen els serveis de la casa de convivències i les va animar a promoure el tracte amb Déu, sense pensar en les dificultats.

Alejandra, que va perdre el seu marit en un accident fa onze anys quan la seva filla tenia cinc dies, va explicar que, a partir d'un favor rebut, el beat Àlvar es va convertir en l'aliat principal per tirar endavant una tasca social amb nois en situació de risc. Després van cantar una cançó a

la Mare de Déu de Copacabana, composta per Susana, que va ser una de les primeres fidels de l'Opus Dei que va arribar a Bolívia, el 1979.

El padre Fernando i el padre Clemente, van prendre el te amb Mons. Ocáriz i li van regalar uns productes típics de la zona de Juli, una "chuspa" i un "lluchu" —gorro andí típic de Bolívia—. Al vespre Carlos va lliurar al prelat uns pins amb forma de ruquet, regal de Marcelo i Akemi, destinats —després de ser beneïts— a persones que comparteixin la "teologia del ruquet" de sant Josepmaria: treball esforçat, dia a dia, que dóna molt de fruit.